

Čís. 6719.

Jde o týž důvod pohledávky (§ 110 (1) konk. ř.), byla-li k úpadku přihlášena »podle rozsudku rozhodčího soudu«, jímž byla pohledávka přisouzena z důvodu náhrady škody a byla-li pak zažalována »z důvodu náhrady škody«.

(Rozh. ze dne 20. ledna 1927, R I 1103/26.)

Žalující firma přihlásila k úpadku pohledávku podle rozsudku rozhodčího soudu ze dne 12. června 1925. Pohledávka byla při zkušebním roku popřena a žalobkyně poukázána na pořad práva. Žalobu, již se domáhala proti správci podstaty a věřiteli, jimiž byla pohledávka popřena, zjištění pohledávky z důvodu náhrady škody a náhrady útrat arbitráže, procesní soud první stolice zamítl. Důvody: Dle názoru soudu jest důvod přihlášky jiný, než důvod žalobní. Tento názor nepotřebuje zvláštního odůvodnění. I když rozsudek odsuzuje z důvodu náhrady škody, tedy z téhož důvodu, jehož se dovolává žalobní prosba, přece není zde stejný důvod; vždyť rozhodčí rozsudek při své právoplatnosti jest nezměnitelný a zkoumání jeho děje se jen po stránce formálně právní, kdežto při jednání z důvodu náhrady škody nutno zjišťovati okolnosti skutkové a rozhodovati věcně o nároku na náhradu škody a to nejen co do důvodu, nýbrž i co do její výše. Vykona-telný rozhodčí rozsudek jest exekučním titulem, kdežto nárok na náhradu škody takové právní povahy nemá. § 110 konk. ř. ustanovuje jasně, že žalobní prosba smí se opřítí jen o důvod, který byl udán v přihlášce a při roku zkušebním. Smyslem zákona jest, aby zkoumání úpadkových přihlášek mohlo býti řádně provedeno a nevznikaly spory bez předcházejících přihlášek. Považoval-li žalující za potřebné doplniti (změnit) důvod přihlášky, bylo mu volno učiniti novou přihlášku po rozumu §u 107 konk. ř., avšak v žalobě taková změna již přípustná není. Ježto tudíž žaloba opírá se o jiný důvod, než přihláška, nemá náležitostí § 110 konk. ř. a sluší jí již z tohoto důvodu zamítnouti. O d v o l a c í s o u d zrušil napadený rozsudek a vrátil věc prvému soudu, by vyčkaje pravomoci jí znovu projednal a rozhodl. Důvody: Správné rozhodnutí této pře po stránce právní závislým jest především na řešení otázky, zda důvod přihlášky žalobkyně k úpadku a důvod žalobního nároku jsou totožnými čili nic. A tu nesdílí odvolací soud názor soudu prvního, že důvod přihlášky jest jiný než důvod žalobní. Jest ovšem správné, že žalující ve své přihlášce ze dne 29. září 1925 uvedla, že úpadkový dlužník dluhuje jí podle rozsudku rozhodčího soudu ze dne 12. června 1925 z obchodu dřívím 20.541.73 hol. zl. a útraty rozsudku ve výši 500 hol. zl., leč tím nezměnil se nikterak právní podklad, z něhož pohledávka žalující vznikla. I když strany jsou právoplatným rozsudkem vázány, jelikož rozsudek mezi nimi právo tvoří a vstupuje na místo právního poměru ve sporu tvrzeného, lze přece rozsudku přiznati toliko deklaratorní účinek, nikoli však účinek změnující v tom směru, že pohledávka zkoumání soudu podrobená rozsudkem zaniká a nárok v rozsudku stanovený vstupuje na místo oné pohledávky jakožto pohledávka nová,

podstatně se lišící od pohledávky oné. To platí i o rozhodčím výroku, jehož se dovolává žalující. Výrokem tímto nenastala, pokud se týče právního podkladu vymáhané pohledávky žádná změna a, že tomu tak, je zřejmo i z rozhodčího výroku samotného, jenž přisuzuje 20.541.70 hol. zl. žalující z důvodu náhrady škody. Dovolává-li se žalující ve své přihlášce k úpadku tohoto rozsudku rozhodčího, uplatňuje tím i podle obsahu jeho jako důvod své pohledávky náhradu škody, tedy též důvod, který uplatňuje v nynější žalobě. Z těchto úvah má soud odvolací za to, že důvod v přihlášce uplatňovaný i onen v žalobě k platnosti přiváděný jsou stejné a s hlediska tohoto jest vycházeti při posuzování a rozsuzování žalobního nároku.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl rekursu.

D ů v o d y:

Rekurs napadá usnesení odvolacího soudu z toho důvodu, že právní důvod žalobního nároku a přihlášky pohledávky žalující strany v úpadkovém řízení není totožný. Není však opodstatněn. Lze v podstatě odkázati na správné důvody napadeného usnesení. Dle jeho zjištění prohlásila žalobkyně v úpadku, že jí úpadce dluží podle rozsudku rozhodčího soudu ze dne 12. června 1925 z obchodu dřívím 20.541.78 hol. zl. a útraty rozsudku 500 hol. zl. Dle prohlášení ředitele kanceláře krajského soudu ze dne 10. září 1925 byla úpadkyně tímto rozhodčím rozsudkem odsouzena k zaplacení uvedené částky z důvodu náhrady škody. Táž pohledávka z důvodu náhrady škody a tytéž útraty jako útraty rozhodčího řízení byly nyní zažalovány za účelem zjištění následkem popření správce úpadkové podstaty při zkušebním roku. Rozsudek ničeho nemění na právním důvodu nároku, jenž je takto po právu zjištěn vykonatelně.

Čís. 6720.

Pokud dlužno v úmluvě stran spatřovati zákaz postupu pohledávky. Zákaz postupu pohledávky jest platným s účinkem, že protismluvný postup působí i proti třetím osobám, nedá-li si postoupený dlužník takový postup líbiti. Zákaz postupu jeví účinek proti postupníku i tehdy, když o něm nevěděl. Obdoby řu 364 c) a ř 367 obč. zák. nelze tu použiti.

(Rozh. ze dne 20. ledna 1927, R I 1167/26.)

Co do předchozího děje poukazuje se na čís. sb. 5396. Procesní soud první stolice po té žalobu zamítl. Odvolací soud zrušil napadený rozsudek a vrátil věc prvnímu soudu, by ji, vyčkaje pravomoci, znovu projednal a rozhodl. D ů v o d y: Právním názorem nejvyššího soudu v rozhodnutí ze dne 27. října 1926, Rv I 993/26 jsou vázány nižší soudy. Ježto soud první stolice nevyšlechl svědky Otto Sch-a a Eduarda K-a o okolnosti podle právního názoru dovolacího soudu rozhodné, zda postup pohledávky Dra W-a třetímu byl vyloučen smlouvou